

PERIÒDICH VERMELL

** SALUT PÚBLICA ** INTERESSOS POPULARS ** ARTS Y LLETRAS **

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. . . . . Una pesseta
 Cada número. . . . . 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat á lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat á domicili. . . . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. . . . . 16 id. id.
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circumstancias

RECURSOS DE LA HISTORIA

APUNTAIONETAS

Pera esser sant no es pas article de primera necessitat lo creure en la infalibilitat ni en la supremacia dels papas, ni molt menos en que 'ls tals sigan successors de Sant Pere, ni en que fos aquest últim la *pedra* del Evangeli sobre la qual deu descansar la Iglesia cristiana.

Jesús, donchs, no digué, segons nos volen fer entendre desde las tiaras fins las més rónegas *teulas*, que sobre en Pere edificá sa Iglesia ni la d' un altre.

Y com qu' es aquest tema lo únich de que se han apoderat los papas pera revestirse de la supremacia que avuy tenen sobre tota una *secta*, y que tingueren un jorn sobre tot l' Univers, valentse de una torsada y falsa interpretació, que resulta rebutada fins per las mateixas personalitats que, com á *Grans Pares* de la Iglesia, se veu lo de avuy obligat á colocalos sobre sos propis altars, fàcilment se infereix que la entitat de sant pare es aua. En tal coneixement deu estranyarnos lo que «sent reconeguda dita nulitat per los mateixos sobre quins recau,» tingan aquestos y sos adjunts valor encara pera sostenirse en sos puestos, y segueixan obstinats en sos esforços de dar á entendre que si defenen ó sostenen *lo que saben que no es*, ho fan per la sola mira del compte que 'ls te.

Fixintse ara en las autoritats de ahont extractém nostra tésis y que s' esforan en demostrar la falsetat del dogma de la supremacia papal.

Sant Agustí, en diferentas obras y sermons que podém citar.

Sant Ambrós, en diferents de sos escrits que tenim també á la vista.

Sant Gregori, en son «Tract. I in Math.»
Hilari, *Cipriá*, *Geroni*, *Cirilo* y altres.

**

Aixís, donchs, no cal apurarse per aquellas deduccions de la teologia esplicada per Sant Leigori en las que ensenya com «qui no creu en lo Sant-pare no professa la verdadera fe, y com lo qui en tal condició s trobi, ha de esser, irremisiblement, condemnat.»

Estant los papas en comunicació ab Deu per medi del Esperit Sant, segons nos explica la Iglesia, y sent ells los únichs posseïdors en la terra de las claus del cel; que son los quin mes enterats están en la manera com han de guanyar aquest y dels horrors que 'ls hi esperan de lo contrari allá baix al infern; los quins *donan de alta* en lo Paradís á qui 'ls plau, declarantlos *sants* sens mes ni mes; que perdonan fins los actes mes abominables en un home y fabrican després indulgencias plenarias pera que per una *módica cantitat* se 'n pugan anar los mes monstruosos criminals á la mansió *dels bons* de correguda; los que tenen la sort de disfrutar de aqueixa multitut de tals y tots insuperables privilegis, sembla, al senzill magí de qualsevol, qu' haurian d' ocupar la mes brillant página de la Historia, aixís en tota classe de virtuts com de mérits materials.

Y jo, al objecte d' averiguarho, agafo un llibre, dono un repás al catálech que conté los noms de tan privilegiats prócers, y 'n trobo, del total de 293, 34 *cismáticos* y sols 66 ab la indicació de *sants*, fentse notar que desde Sant Pere s' en veuen 56 sens interrupció seguits del dit adjectiu. Aquesta circumstancia inclina á pensar que tal volta en los principis del papat se consideraria de dret la canonisació, puig difícilment pot ser altre cosa, atenent á que precisament foren aquells los temps en que ab mes dificultats hagué de topar la iglesia, y no pot admétres' que justament en sos prínceps, aquest punt tant reduit, existís la máxima perfecció, quan en tot lo demés, repetim, existia 'l major desequilibri.

Además, convé fer observar que alguns dels que constan en lo número dels beatificats, han sigut en son temps tinguts per *criminals, heretjes y condemnats*.

Entre los restants s' hi llegeixen al costat del nom las següents calificaciones: *ingrat, cruel, avaro, perjur, lladre, criminal, assassino* y altres del mateix rango; y no es que acompanyi á cada un un sol adjectiu d' aquestos, sino que n' hi ha que van carregats ab tots d' un *coll* segons en las *vinetas apuntacionetas* anirém veient.

Per avuy ja n' hi ha prou.

ELECTRICH.

*****

AL DEL TUPE Y FAMILIA

.....

¿Qué te 'n veus de perdut! prompte per terra com idol aniràs, y aixó t' exalta; prompte rebrás, Matéu, d' una má *esquerra* tal célebre trompada á cada galta, que t' destornillarà, si no t' esguerra.

De tú no 'm sap gens greu, perque tu ets home, que t' sabrás conformar... sinó per forsa; tu per la set ja tens aquella poma que á ne 'l poble espanyol tot siguent broma, li costa *dos millions* sense l' escorsa.

¿Pero en Camacho! ¡pobret! ell es de planye, ell qu' ab lo seu saber li deu Espanya lo Tractat de Comers, treure las rifas, plantá las garrafals, las grans tarifas qu' al trist contribuyent per tot escanya.

Ja 'm sembla que al sentir la plantofada segü que quedarà ab un pam de boca, ell la cartera té molt aferrada; si per casualitat algú li toca, es capás de trencarli la espinada.

Mes, no temis Camacho, Barcelona per tot lo que tu has fet y pe 'l que brillas, aisarà un monument á ta persona, dins d' una *escaparata* ben bufona, com aquell Fivaller de las patillas.

Y 'l jorn que la primera pedra s posi (qu' aixó en Rius y Tauler segü ho espera) com que ningú hi haurá que s' hi oposi, tot Barcelona en pes, ja sens negoci, compareixará cantant lo *miserera*.

Ramon COLL GORINA

L' ORFE DE LA FULIOLA

NOTAS ÍNTIMAS

(Continuació.)

XX

Després de haver pujat l' ampla escala de pedra que conduïa al pis principal, lo senyor del frac va estirar lo cordó de la campaneta.

La casa, de forma antiga, tenia en lo centro un gran pati y no s' hi veyia altra porta que la mencionada. En las fatxadades interiors s' hi veyan balcons ab reixas á la moresca, disposats de tal manera, que semblava que aquella casa era habitada per un sol inquilino.

Tot just toca la campaneta, treu lo cap per un dels balcons una cara de dona, que ab veu aspre pregunta:

—Qui hi ha?

—Pardal, contesta 'l senyor del frac.

La porta va obrirse maquinalment; entrém á un recibidor y torna á tancar-se.

—Espérat, va dir-me 'l tal Pardal.

Y va desapareixe.

Hi havia en aquella saleta un banch de fusta ab respaldo, qual asiento va semblarme que se obria pe 'l mitj ab pany y clau, per lo que vaig creure que aquell moble faria á la vegada de caixa.

A la paret del davant hi havia una tela ahont estava pintada una imatge, que li feya llum la tradicional xinxeta.

En un reconet de la esquerra, una escala de gat arribada al sostre indicava que per allí se pujava al pis de dalt, puig s' hi veyan també bastant claras las esclerjas de una trampa que debía alsarse.

De tot alló ne resultava una gran sala desmantelada y per únich moble, un gran armari de color de noguera, y en la part oposada un corredor que comunicava ab las habitacions de mes endintre.

Un bon rato vaig passar sens que ningú vingués á dir-me res y sens veure cara humana, lo qual me produhia cert temor barrejat ab certa tafaneria de saber qué era aquella misteriosa casa.

Per anar esperant vaig asseurem al banch, y al poch ratet va venirme á distreure una conversació que podia sentir perfectament, perque las veus sortian de una porta que hi havia á la mateixa esquena que jo seya.

—¡Es aquest mateix! deya una veu per mí totalment desconeguda.—¡Quan me n' alegro de recuperarlo!

—Ja vaig dirli, contestá una segona veu, la nostra societat treballa admirablement.

—Segons veig, va dir lo primer interlocutor, no pot menos de ser aixís, perque tots aquestos estutxos y tanta joyeria com vosté me ha ensenyat, proban que hi haurá molta gent ocupada en aquest negoci.

—Efectivament, replicá la segona veu, y no es sols en aquesta capital, sino en los principals punts d' Espanya. Fins tenim sucursals á París pe 'ls cambis. De modo, que segons los mateixos llibres de registre que portém, nostras operacions no baixan de dos milions de pessetas cada any, lo qual es lo resultat del 50 per cent dels valors que adquirim. Així es, que lo que produheix nostra societat fluctúa sempre sobre quatre milions de pessetas. Pero no 's pensi tampoch que tot siguin ganancias, puig que també tenim nosaltres las nostras quiebras.

—¡Quiebras! respongué la primera veu ab admiració, ¿y cómo pot tenir quiebras una societat ab semblants condicions?

—Molt senzill, replicá la segona veu; del 50 per cent de las utilitats se destina un dotze per

gastos de advocat, paper sellat y demés, puig es precís no deixar abandonats als xavals que treballan ab gust, quan tenen alguna desgracia en l' exercici de la seva professió.

—¿Y 's troban advocats que vulgan avenirse semblant cor ruptela?

—Jo li diré: la lley concedeix á tots lo dret de defensa y nosaltres l' aprofitém nombrant advocats de fama y espavilats que s' encarregan de la defensa dels processats, als quals procuran presentar com innocents; pero que aquets traballs nos costan molts quartos. Destiném també un altre 6 per cent en dipòsit de vestits pera trasmudarse, tant de senyora com d' home; un 4 per cent per casa y mobiliari; y 2 per cent pera viatjes, lo qual es ja un 24 per cent just y cabal, de lo que no podém prescindirne. Ara anyadeixi gastos de escola, de llibres, escritori é impossibilitats per tontos ó mala sort, pero que la Societat te de pagarho, y calculi 'l resultat. Ademés també tenim gasto de teatro, de metje, de farmacia, etc., que venen ab perances inesperats, pero que també paga la Societat.

—Per lo que sento, digué la primera veu, aquesta Societat está molt ben organizada.

—Com may puga vosté imaginar-se, respongué la segona; sobretot aquí á Barcelona, á Madrid y á Valencia. Jo soch lo secretari en aquesta localitat y sas aforas, y no hi ha setmana que no 's fassin cinquanta operacions.

—¿Pero cómo poden saber, si 'ls... que... fan... lo negoci perteneixen á la Societat?

—Del mateix modo que vosté coneix la familia de casa seva. Figuris vosté que ademés dels socios, tenim los auxiliars. ¡No fan lo mateix los governs de las nacions, que no son mes que uns quants homes, y tenen no obstant organisats los seus exércits y las sevas policías pera dominar y saber á cada minut lo que passa en tota la nació? Donchs lo que fa 'l govern, pot imitarho en petita escala qualsevol societat particular en sentit invers. Jo, sentat en aquest despaig, sé lo que passa á cada moment tant en las millors fondas, com en los bodegons mes pobres, y desde 'ls teatros fins als corros de gent que 's forman en las plassas públicas escoltant als xerraires que fan jochs de mans ab las cartas y las anellas pera vendre los fruyts de la seva industria. La nostra policia, que está composta de personas de abdos sexes y de tota edat y categoria, esparramada ab arreglo á las sevas ordenansas, lo mateix se fica en las casas de argenters, sederias, etc., com en los cotxes centrals que crusan la ciutat, tramvias, ferrocarrils y tota mena de carruatjes.

Acabavan de pronunciar-se aquestas últimas paraulas quan va sonar un timbre.

Després de un moment de silenci, diu la primera veu:

—Es á dir que no me 'n pot rebaixar res dels cent duros?

—Ni un céntim, contestá la segona veu; ja li he dit que aquesta es la tarifa.

—Donchs si no hi ha mes remey, me quedo ab lo meu remontoir. ¡Bon rellotje! ¿y cómo varen robarmel?

—Eh! ¿qué diu?

—Be, vull dir: ¿cómo va ser que 'l vaig perdre?

—Del modo que 'ls pert tothom. Pagui y deixis de averiguacions.

—Tingui 'ls diners.

Y va sentir-se repetidas vegadas lo trinch de unas monedas d' or.

—Estém en paus, va dir la segona veu; ara, una observació: La persona á qui 's permet entrar en aquesta casa, te de jurar guardar lo secret á la sortida, y si falta al jurament, quan

menos s' ho pensa se li clava un punyal al mitj del cor.

—Me rich de las amenassas, contestá l' altra veu, perque ma formalitat ja may podrá permetrem revelar lo que com á secret se 'm confia.

—Alashoras ja pot sortir quan tingui gust.

Poch després apareixian per una de las portas de la sala duas personas; una d' ellas anava resoltament en direcció á la porta de sortida al carrer, quan l' altra, agafantla pe 'l bras, li diu ab tó amistós:

—Per aquí no; per aquí te de sortir.

Y senyalava un armari que tot sol s' acabava d' obrir de bat á bat com per art de màgica.

¡Jo vaig quedarme fret al veure que 'l senyor se ficá al armari, y que aquest se tancá sens que ningú 'l toqués.

¿Quina casa era aquella ahont tot semblava fet per miracle?

J. TONIQUAN

(Seguirá)

CIRIS TRENCATS

Diuen que á Fransa lo socialisme als que governan fa perdre l' esma, y que 'l baix poble molt s' enfurisma puig no l' hi agrada viure en cuaresma; mes jo 'ls hi dich que aixó va al sach; puig sols ¡jo 't flich! ho creu un crach.

Quan vaig saberne de bona tinta qu' es partit neo lo que rebenta, no me la pinta qui en contra intenta:

Ja se que 'ls neos son gent dolenta.

A Filipinas son molt cristians; ningú 'ls hi trenca las oracions; tot son rosaris santas y sants, beyatos, monjas, frares, misións; y ab tot aixó tan mal los va que ja pitjó no 'ls pot aná.

Han tingut pestes, algun ciclon, y terremotos de tant en tant.

Lo qu' es al mon no hi val cap sant.

Donchs... que segueixin sempre resant.

Diu que 'n Sagasta molt s' encaparra perque 's bellugan los de la esquerra y diu: —¡Caratsos! algun panarra podria ferme caure per terra.

Ell s' assegura no vol gatsara, y á mí m' apura quan planta cara.

Tant m' es que manin los carcamals com que governin los mes mussols; tots son iguals; per naps ó cols, cada bogada perdem llansols.

Crech que princesas tindrem endoina puig una nova n' ha dut la reyna; com que quan neixen cobran ja almoina tots los paganos tindrem mes feyna.

¡Quins escarfalls! Si te mes fills tindrem trevalls y mes perills.

Per' ells, un home, lector, veuras que vindrá en busca dels teus diners, no fassis pas lo desentés

paga qu' es gata y no digas res.

Q. ROIG

Ja ho han vist nostres lectors.
Ha mort lo primer president de la República espanyola senyor Figueras.

Es una perdua sensible en lo camp de la democràcia, per mes que en lo poder no sapigué estar á l'altura de lo que d'ell demanava la seva mateixa historia.

Tots los demócratas, y fins molts que no ho son, han depositat sas divergencias devant del lilit de mort d' en Figueras, rendint l' últim tribut al talent y á la honradés.

Dihém tots y no es cert.

Castelar, l' aristócrata, l' arrepentit Castelar, no ha tingut per convenient recordarse d' en Figueras, tal vegada pera que no portés á la memoria recorts que deuen serli desagradables.

Nosaltres nos alegrém de que en Castelar siga una excepció entre la regla general.

Los traydors á sas ideas tan cinichs com en Castelar deuen fugir sempre de allí ahont se respira la honradés y la conseqüencia.

La TRAMONTANA, á pesar de no ser de la escola del senyor Figueras, reconeix sos innegables serveys prestats á la llibertat, y dedica una llágrima á sa memoria.

** **

Lo diumenje passat alguns transeunts curiosos observaren que en lo cim del pal de la bandera de ca la Ciutat hi havia un llumet que feya mes mala cara que cap contribuyent embargat.

Preguntant un tafaner qué feya allí dalt aquell llumet, un altre li responia:

—Quan la reina 'ns fa la mercé de donarnos un altre fill pera fer la felicitat dels espanyols, lo grasolet puja allí dalt (no crech pas que siga per veure á son pare), y si 'l llum es blanch, es noya, y si es vermell, es noy.

—Donchs fent tant mala cara que resulta de color indefinit, ¿qué deu ser lo que 'ns ha vingut als espanyols?

Y un tarambana que passava en aquell moment pe 'l devant respon:

—Lo que 'ns ha vingut als espanyols es una nova recepta pera aumentar lo dolor de cor.

Com que 's parlava de Madrid, sens dubte l' interruptor deuria creures que 's tractava de 'n Camacho ó del doctor Garrido.

** **

Gran noticia.

Lo govern va á fer una estadística completa de las plassas de toros que tenim á Espanya, número y classe de funcions que s' hi donan cada any, animals que hi moren inclús los toreros, etc., etc.

Una vegada mes la fusió haurá enfonzat als vils calumniadors que diuhen que no fa res útil.

Ocupantse en primer lloch de la qüestió de banyas, proba que dedica tota sa atenció á lo que mes remou lo mon.

Los esquerrans capitanejats per en Serrano, tal vegada tenen dret á ser los mes dignes continuadors á protegir las qüestions banyudas.

** **

A Alhama 'ls treballadors demanan pa, y 'l govern los hi envia desseguida... un destacament de tropa pera ferlos passar la gana.

¡Argumentos de gobernant!

Ó morirse tranquilament de fam ó esser ametrallats.

** **

Retall de un discurs d' en Cánovas en l' ateneu de Madrid:

«Los mals governs, que *may faltan* á Espanya...»

Ho aplaudeixo per la franquesa.

Si *may faltan*, ell mateix ja 'ns diu qui es quan governa.

Per mes que 'ls seus émuls Sagasta-Camacho aviat li passarán la ma per la cara.

** **

A Murcia, per mes que 's fassi ningú pot treure en clar qué se han fet de vuyt milions doscents mil rals que debian repartirse entre 'ls inundats.

Entre 'ls irregularisadors hi figura per dos milions y pico lo senyor bisbe.

¡Y pensar que hi haurá tants infelissos á presiri per haber robat unas quantas pessetas!

** **

En las minas de ferro de Ojen fa poch dias han mort dos treballadors, ab la circumstancia agravant de que ja se habian negat á comensar los traballs per la inseguritat del terreno, pero que tingueren que cedir devant de la amensassa d' esser despatxats.

¡Infelissos obrers! ó morirse de fam, ó morir aixafats en las minas.

¡Cantéu, farsants, las exelencias de la societat d' avuy!

** **

Assegura la prempsa ministerial que 'l govern está satisfet.

Ja ho crech.

Ab la boca plena tothom s' ho passa.

Qui no está content es lo país, que dejuna.

** **

Lo governador de Cádiz diu que hi ha molta tranquilitat en aquella provincia.

Y qu' es ben cert.

Los treballadors que 's moren de fam poden atestiguarho.

** **

A Madrid s' entusiasman perque un periodista va aixecarse en lo globo de Mr. Mayet.

A provincias me sembla estariam mes contents si s' hi aixequessen sovint en Sagasta y en Camacho.

Sempre quedaria alguna esperansa al pobre contribuyent y al infelís lliberal.

** **

Un nou descobriment científich de aquells que clavan de nassos la tradició católica, acaba de realisarse á Calcuta (Índia inglesa).

Es lo cas que uns oficials de la guarnició se dirigiren al interior del país en una cassera que organisaren; sorpresos per una forta pluja en despoblats, se refugiaren entre las runas de un que havia sigut edifici de prop del camí. Un cop suplujats, descubriren la entrada á un soterrani, en la qual penetraren los cassadors ab las degudas precaucions.

Per lo estrany que descubriren al poch de ficarse en dins, creyeren prudent tornar á Calcuta y procurarse tot lo necessari pera practicar una verdadera exploració, com aixís varen ferho.

Tornats al lloch de la exploració, y comensada aquesta, quedaren admirats de trobarse en mitj de una inmensa ciutat soterrana ab sos carrers, edificis, monuments, palaus, estatuas, temples, etc., tot tallat en roca viva per la ma del home.

¿Cóm poden explicar aquestos descobriments los que asseguran que 'l mon fou fet de res fa uns xexanta sigles?

Aquestas poblacions acusan una civilisació propia avans de lo que se 'n diu *Diluvi universal* fa uns cent sigles.

¿Donchs y 'l Paraís? y 'l pecat original? Y 'l fer Deu sis dias seguits de paleta pera fabricar la bola del mon, ó mes ben dit, la bola de la Biblia?

¡Quants daltabaixos tenen encara de produhirse en lo mon, pe 'ls adelantos de la ciencia!

** **

Traduheixo al peu de la lletra:

«Per real decret de 2 del actual se disposa que en cas de ser noy lo que dongui á llum la reina, sia condecorat ab lo collá del Toisó de Or y 'l de Carlos III y ab las grans creus de Isabel la Católica y de S. Joan de Jerusalem; y si fos noya ab la banda de damas nobles de Maria Lluisa, etc., etc.»

Los comentaris poden ferlos los treballadors que no tenen pa per menjar, que 'l qu' es jo... no m' embolico.

** **

Un altre seqüestro, ab denuncia ó no sé qué, acaba de tenir nostre apreciat colega *La Montaña* de Manresa.

¿Saben de qué 's tracta?

De aquell Promotor fiscal ab ribets de Sant Ignaci de Loyola.

¿Eh qu' es cayó un *justicia* fentse la idem per ell mateix?

** **

Diuhen alguns que la esquerra dinástica no tindrà may fondo.

Ni falta que li fa.

Lo que busca no es fondo, es fonda.

Per aixó vol entrar á la *Fonda Nacional*, alias Pressupost.

** **

Segons lo calcul de un periódich, resulta que una mateixa finca que á Fransa pagaria de contribució 8.619 franchs, á Espanya tindria de pagar 383.600 pessetas.

Y encara molts tenen la *sin vergüenza* de voler la República.

A n' aquestos descamisats á lo menos tindria de fusellarsels y després á presiri tota sa vida.

Pot ser aixís escarmentarian.

** **

Copiém de nostre apreciat colega *Gil Blas* de Madrid las duas següents quintillas:

«¿Qué inquietud, qué malestar!
¿Será hembra? ¿Será varón?
Esta duda singular
oprime mi corazón
sin poderlo remediar.
Mas en breve ricos dones
enviará el cielo á montones
sobre España... y, por supuesto,
se aumentará el presupuesto (1)
en unos cuantos millones.»

Ara va per compte nostre:

Quin xibarrí! quin burgit
s' hi veu á ca la Ciutat!
tothom trafica ab delit,
y molts no 's fican al lilit
esperant la novetat.
Es noy?—No.—¡Votoaneu!
¡avuy ens plouhen desgracias!
Es noya?—Sí.—Ja 'm sab greu.
En lloch de pescá una creu
no mes trobarém las gracias.

** **

A un manicomi dels Estats-Units, prop de Filadelfia, un pensionista que portava quaranta anys de boig, va pegarla per curarse dejunant.

(1) De gastos. (N. de la R.)

Fou tan gran sa firmesa en l'abstinencia, que passà quaranta un dias no prenent res mes que aygua tebia.

Als 31 dias quedá desfallescud de debilitat y tingué de ficarse al llit.

Deu dias després los metjes li donavan entent de pendre una tassa de café, y després un'altra de llet. Aixís passá una setmana.

Després comensá á menjar maduixas, qual régimen seguí durant un mes, acabant per tornar á menjar pa y algun altre friolera, ab lo que continúa seguint avuy dia.

La opinió facultativa es de que Clark, que així s' deya 'l pensionista, está curat de sa bojeria.

Al arribar en aquest punt m' ha acudit una idea lluminosa.

¿No pot ser un cas de frenopatia la fatlera reaccionaria dels fusionistas?

Donchs que se 'ls posi á dejuni llarch; á veure si curan.

Jo crech que ab quarant' anys de dejunar del pressupost, se tornavan mes lliberals y revolucionaris que cap anarquista.

** **

Al alcalde de Madrit van á donarli un títol de Castilla.

Donchs al senyor Rius y Tauler n' hi toca un altre de Catalunya.

Que 'l fassin baró de Sotamura, marquès del Poblesech ó duch del Notarronsis y 'l condecorin ademés ab la gran creu (cuberta) de Sant Consum.

Tot lo que puga mereixe 'l de Madrit també pot donarse al de Barcelona y encara mes.

Se recordan de aquell célebre ecónomo de Verdú que provocá la carta-modelo de las *Fillas de Maria* de aquella població, escrita á LA TRAMONTANA?

Donchs ja n' ha tornat á fer una de las sevas.

Figuris que casa una encatarinada parella, y que á l'endemá va la novia á la rectoria pera recullir lo certificat de casament que te de portar al jutje.

¿Que s' pensan que 'l reverent ecónomo va contentarse ab donar lo document que se li demanava?

Ca, no senyors.

Va voler enterarse de cóm havia passat la nit anterior la novia y cuantas vegadas havia tingut la seguritat de ser casada; y al saber que duas, digué que era molt poca cosa.

Poca cosa, eh? Ja haurias volgut trobarti tu per quedar millor...

** **

¿Cóm es que un capellá de Guimerá, al mudar de poble, no ha volgut pagar encara son treball al que li tregina 'ls mobles?

Mediti la piadosa *Vespa* sobre cóm entenen lo seté manament alguns ministres del Senyor.

** **

A Constantí, poblet de prop de Tarragona, un pare capellá que correu la guerra civil pujá á la trona á fer un sermó, y després de dir quatre paraulas, escupir, mocarse, estornudar y mirar al sostre, ha baixat del recibidor del Esperit Sant dihent que no li recordava 'l sermó y deixant á sas ovellas ab un pam de nas.

¡Infelís! ni 'l mes petit miracle ha vingut á ferli rajar la inspiració divina!

Y aixó que parlava en nom del Esperit Sant.

** **

Los frares caputxins establerts á Manresa, que ¡pobrets! viuhen de demanar caritats, tenen imposats en banchs francesos la friolera de 12 milions de franchs.

Aquest capital, al sis per cent, representa una renda anual de 720.000 franchs, ó sian uns 400 duros diaris.

¿Eh que val la pena de fer caritat y afavorir á qui te 400 duros diaris per gandulejar?

¡Quina falta aviat farà á Espanya un' altre any 35!

** **

Diu lo *Cencerro*:

«Un gallego ha tallat las orellas á un capellá, menjantselas fregidas.»

¡Dimoni! De aquí en avant ni 'ls tossinos vius podrán estar tranquils devant de un gallego.

** **

Se diu que 'l govern de Fransa tracta de vendre los diamants de la corona pera dedicar son import á cosas mes útils.

Se diu també que uns quants millonaris católichs tractan de comprarlos y regalarlos al papa.

Y també s' diu, y aixó es lo garrafal, que han consultat á la cort de Roma si acceptará la presentalla.

¡Ay sabatassas!

¿Ahont s' ha vist may que un papa s' negui á acceptar objectes de valor?

De Roma, com es molt natural, han dit que si desseguida.

¡Com si no 'ls coneguessim!

** **

La Fc, periódich carcunda, diu de un modo indirecte *lacayo insolent* al seu amo D. Carlos.

Aixó es mal fet, perque es falta al respecte degut als... lacayos.

La comparació 'ls deshonra.

** **

Lo govern ha regalat al bisbe de Santander lo quartel que hi havia á Castro-Urdiales, pera establirhi un retent ¡dich! un convent de frares.

¿Qué 'ls sembla la lliberalitat del govern?

¡Donar quartels als frares!

No falta sino que hi envihi algun furriel pera ensenyarlos lo maneig de l'hostia consagrada, y l' epigrama fora complert.

** **

Un regular escalfament de orellas se n' ha portat un ensotant de Burgos per escriure cartas fent l' amor á una senyora casada.

Lo marit prengué cartas en l' assumpto y *capellanis esquenam plujam boletis*.

Amen.

** **

Entre 'ls carcundas se van armant tals tiberis que ja comensan á tirarse 'ls plats pe 'l cap.

D. Carlos, que cada dia mes va demostrant ser la mes genuina representació de la estupidés y la bestialitat, ha disparat als mestissos un tal bram reyal digne de una notabilitat patibularia.

Los carcas ofesos ara han nombrat una comissió per anar á demanar satisfaccions al rey del As d' Oros, y molt será que no 'n surtin ab las mans al cap.

Apa, apa, valents; ¡quina llástima que la sanch no arribi al riu!

** **

Lo capellá de Vatieu (Fransa) ha sigut portat á la garjola per atentats al pudor contra una noya de tretze anys y per sospitas de envene-

nement de duas majordonas que s' creu habian arribat á un estat molt *interessant*, provocat pe 'l reverent.

Tot siga per *Christum Dominum nostrum*.

** **

Xexanta dos mil cinchcents duros portaren al papa 'ls pelegrins espanyols de Toledo, Pamplona y Santiago.

¡Pobret! Ab aquets quartos ne tindrà tot just pera cambiarse la palla de la márfega en que jeu dintre 'l calabosso.

** **

Un bisbe irlandés va á reforsar lo diner de Sant Pere ab un piquillo de 125.000 duros.

¡Pobre Lleó n.º 13!

¡Y pensar qu' encara continuarà tan pobret menjant ¡vull dir! dormint sobre palla en lo calabosso que 'l tenen los condemnats italians!

¡¡Pobre home!!!!...

COMBINACIÓ NUMÉRICA

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

Colocar un número en cada punt que sumats tan horisontal com verticalment donga per resultat 28.

LO DRACH

** **

CONVERSA

—Toni, demá vaig á Barcelona
—Donchs, ja farás 'l favor de durme...
—¡Tronera!... un llibre de...
—¡Ca, home! un... ja ho hem dit.

A. GARLANDA

** **

GEROGLÍFICH

C Q I M
er
I N O
paga
NI XT

RUCH NAERAT

SOLUCIONS

À LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADAS. 1.ª Bo-ca. 2.ª Ca-pa. 3.ª No-ta.
4.ª Cos-ta.

MUDANSA. Pa, pe, pí po.

GEROGLÍFICH. Com mes forats te una pesa de roba menos pesa.

*****

CORRESPONDENCIA

Pepet del carril. Anirá "La cansó del Carrilaire", aixís que s' puga.—*J. Guinart*. Be lo qu' envia. Insertarém dels articles que 'ns diu tot lo que 'ls compromisos ens permetin.—*Frederich de Palafrugell*. Pot enviar lo que diu. Dels de avuy n' ha un de bo y 'ls demés regulars.—*Una modista rossa*. Lo geroqlífich resulta massa fácil d' endevinar.—*Atizabuntu illis*. Tots son mal desarrollats.—*Ruch Naerat*. Aprofitarém algo.—*Joaquim Brut*. Anirá un xich arregladeta.—*P. X. No fa*.—*J. Corsellas*. Los versos no filan prou. Las obras de la libreria anticlerical son escritas en francés.—*Ganya*. Aprofitarém la tercera xarada. Lo altre no fila.—*Alos*. Lo felicitem de que s' hagi escapat de la que ha sortit. Aquest any no publicuem Almanach perque 'ns apretan massa las cordas pe 'ls dibuixos. Buscarém la poesia que recomana.—*Pepet del carril*. La poesia ja anirá á son temps, no porti pressa, un xich retocadeta.—*Camilo B.* Alló mestre, no es epigrama. Alló no es res.—*J. J. T.* Los versos qu' envia son sobradament dolents.—*Q. Roig*. Molt bé.—*A. B. y M.* No acaba prou de filar.—*M. Serra*. Tot es massa fácil.—*Frederich Olivé*. Aprofitarém algo.—*Nasi*. Tot molt dolent.—*Pep de la Dent*. No fa per casa.—*Casimiro d' Esparraguera*. Aprofita.